

Living and Studying in Varna

Bulgarian transcript:

Милена: Може би всъщност във България имаме много малко частни училища и за разлика от другите държави, частните училища не са по-елитни - напротив. Откъде произлиза идеята въобще за елитността на нашите гимназии? Това е, всъщност се дължи на подбора, който е след 7-ми клас, след про-гимназията, която се казва. Това е изпит, който се държи по български език и по литература, и по математика и най-добрите... най-добре представилите се на този изпит продължават съответно във най-добрите гимназии и така се прави този подбор.

Във България все още нямаме частни училища, които също да имат като кампус... като.. да е място - пансион, на което да можеш да отидеш в едно училище и да живееш със тези хора буквално в общежития. Да, имаме общежития за хората, които идват в големи градове като Варна от съседни малки градчета - Търговище, Бяла, Омуртаг, и които...

Палва Цонкова: Силистра...

Милена: И които могат... имат възможност да живеят на общежитие. Но по-голямата част от нас сме тези, които живеем в града и отиваме просто на училище.

Палва Цонкова: По този повод може би трябва да спомена, че имаме голям късмет, че живеем във един прекрасен град - Варна, който е един от най-добрите за живеене в България, защото със същото не могат да се похвалят дори и други големи градове, дори и Русе вече не може да се похвали със същото, тъй като тука има много... просто има... вливат се пари много от бизнес сделки - и всъщност милионерите живеят във Варна - те 66 нови ги обявиха преди една седмица. Така че просто животът във град като Варна е много различен, може би не е истинската представа за живота в по-малките градове, по-малките населени места, където хората имат много големи трудности дори за насъщния си... за насъщния си хляб, защото те дори да произвеждат нещо като мед, като плодове, зеленчуци, те нямат пазар. А те нямат пари да дойдат в големия град да си пласират стоката. Така че животът техният е просто много различен от нашия. Просто ние сме разглезени на техния фон, особено във Варна.

Милена: И тъй като във България все още има значение разделението между така наречената провинция и столица, и това е нещо, което прави впечатление на студентите във София, по-скоро, че Варна никой никога не я смята за провинция на България; напротив, за един много бързо модернизирал се град със нови инвестиции, както казахте, със нови сгради, което е много рядко. Във голяма част от българските градове първото впечатление на гостите на България, това е

строителството, които са едни по-стари сгради от периода преди настъпването на демокрацията. Докато във Варна непрекъснато се откриват нови сгради, галерии, животът е страшно динамичен, както виждате, особено през лятото; има много културни събития, много... фестивал "Людостта"...(поправя се) "Любовта е лудост", който е филмов фестивал; имаме прекрасен Летен театър, на който сме ходили на международния балетен конкурс. Варна е гост, тоест домакин, домакин е на този фестивал. А и, може би да продължим просто темата, аз (не се разбира), но освен, че се гордеем със гимназията, Варна е въпреки всичко град, във който има няколко университета. И освен културен център по Черноморието, той... той е университетски град. Имамем...

Палва Цонкова: Единствената Военноморска академия.

Милена: Единствената Военноморска академия със дипломи...

Палва Цонкова: Имамем и Медицинска академия...

Милена: Да. Дипломите са признати в целия свят.

Палва Цонкова: ...Зъболекарски факултет, инженерната... инженерният университет също е със изключително добро име.

Милена: И икономическия.

Палва Цонкова: И въпреки, че имамем толкова динамичен живот, софиянци твърдят, че във Варна е много спокоен животът и всъщност предпочитат да се прехвърлят във Варна. И вече имамем двама лекари, завеждащи катедри: неврологът, който е новият във Варна, напусна София с двете си малки деца и със съпругата си, за да дойде във Варна, тъй като е по-спокоен живота; и един друг лекар, който завежда гинекологията, също - професори са и двамата млади - също се премести във Варна, защото твърдят, че Варна е много по-спокоен град с много по-малко стрес за живеене.

English translation:

Milena: Perhaps - actually, there are very few private high schools in Bulgaria, and as opposed to other countries, private schools [in Bulgaria] are not more prestigious [than public schools] – it is the other way around. Where does the idea about the prestige of our [public] schools come from? That is actually due to the selection process after seventh grade¹ – after “про-гимназия” [middle school], as we call it.² That is [the selection is

¹ Seventh grade in the Bulgarian education system is usually the last grade of middle school (grades 5-7). This is when students prepare for high school entrance examinations.

² Students in Bulgaria typically start school at the age of 7, and attend elementary school (grades 1-4), then middle school (grades 5-7), and high school (grades 8-12). Typically students attend elementary and middle

based on] a [standardized] exam that students take in Bulgarian Language and Literature, and Mathematics; and the best... those with the best exam scores continue [their education] respectively in the best high schools; and that is how the selection is made.

We still do not have private schools in Bulgaria, which also have a campus, like... a place – *пансион* – where you could go to school and literally live with those people in dormitories. Yes, we do have dormitories for those who come to big cities like Varna from the suburbs³ like Targovishte, Byala, Omurtag, and who...

Pavla Tsonkova: Silistra (the interviewee gives another example).

Milena: And who could... have the opportunity to live in the dorms. But the majority of us are those who live in the city, and just go to school [there].

Pavla Tsonkova: Speaking of which, perhaps I should mention that we are very lucky to live in the wonderful city of Varna, which is one of the best cities to live in Bulgaria, because other big cities cannot pride themselves in the same [living conditions] anymore – even the city of Ruse cannot pride itself in that – because here [in Varna] there is a lot of... there is just... a lot of money from business activities is being invested; and actually the millionaires live in Varna – last week it was announced that there were 66 new millionaires. So, [day-to-day] life in a city like Varna is very different, perhaps it is not truly representative of the [everyday] life in smaller towns - smaller settlements - where people have great difficulties even when it comes to their vital [foods]... vital bread⁴, because even if they produce things like honey, like fruits, vegetables, there is no demand.⁵ And they do not have money to come to the big city to sell their goods. Therefore, their life [their standard of living] is very different from ours. We are simply spoiled in comparison to them, especially [those of us] in Varna.

Milena: And because in Bulgaria the distinction between the so called *провинция* and the capital is still important,⁶ something that draws the attention of college students in Sofia is that nobody considers Varna to be a part of the Bulgarian *провинция*; on the contrary,

school at the same institution, even the same building. Some of those schools even offer high school education, but it does not have a very good reputation. The seventh grade is usually associated with the process of applying to more competitive, separate high school institutions.

³ Lit. trans. “neighboring small towns” – “съседни малки градчета.” Some of the small towns the interviewee talks about are as far as 90 miles away from Varna.

⁴ *Насъщия* (lit. trans. “vital”) usually refers to bread which signifies food in general, and is necessary to the existence and well-being of people.

⁵ Lit. trans. “they have no market” – “нямат пазар.” Many other people who live in the small towns and villages produce those goods for themselves as well.

⁶ In Bulgarian, the term “провинция” is often used in colloquial language to refer to any settlements other than the capital Sofia, including relatively large and developed towns and cities. Residents of Sofia often define the urban-rural contrast in Bulgaria in terms of “столица – провинция,” meaning “capital-backcountry”. The interviewee makes an important observation about Varna using that colloquial definition.

[it is considered to be] a very quickly modernizing city with a lot of fresh investments, like you already mentioned, with new buildings, which is [typically] very rare [for Bulgaria]. In many of Bulgaria's towns, it is the architecture⁷ that strikes visitors⁸ to Bulgaria the most; that is, the older buildings from the period before the advent of democracy. However, in Varna [there are] new buildings, art museums that are constantly being opened, life is extremely dynamic, like you can see, especially in summer; there are many cultural events, many... the Love is Folly Festival which is a movie festival; we have a wonderful summer theater where we have seen the International Ballet Competition . Varna is the guest, I mean, the host to this festival. And also, just to continue the topic, I [inaudible], but in addition [to the fact] that we take pride in our high school, Varna is, above all⁹, a city which has several universities. And in addition to being a cultural center, it [the city]... it is a “university” city. We have...

Pavla Tsonkova: The only Naval Academy.

Milena: The only Naval Academy with diplomas...¹⁰

Pavla Tsonkova: We also have a Medical School...

Milena: Yes. Diplomas [from the Naval Academy] are internationally recognized.

Pavla Tsonkova: A Dental Department [at the Medical University], Engineering... the Engineering University also has extremely good name [good reputation].

Milena: Also the Economics University.

Pavla Tsonkova: And despite the fact that we have such dynamic life, residents of Sofia maintain that [the pace of] life in Varna is much calmer and actually [they] prefer to move to Varna. And we already have two medical doctors [who recently moved to Varna from Sofia], Chief Physicians of [their respective] departments [at a hospital in Varna]: the new neurologist in Varna, who left Sofia with his two small children and wife to come to Varna because [the pace of] life is much calmer; and another physician, who is also the Chief Physician for the Gynecology Department – both are young professors – he also moved to Varna because they say that Varna is a more anxiety-free city with much less stress in everyday life.

⁷ The interviewee is referring not only to the architecture associated with the communist era, but also to the bad condition of those old buildings.

⁸ Lit. trans. guests – “гости”

⁹ Lit. trans.. “despite all” – “въпреки всичко”. The literal meaning of this phrase is close to the phrase “despite all” in English but can also mean “above all”. Another way of saying “above all” is “най-вече”.

¹⁰ Here, the interviewee is referring to the fact that diplomas from the Naval Academy are internationally recognized. The Naval Academy in Varna is the only Naval Academy in Bulgaria.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2013 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated